

Anvisningar för avfallshantering inom Varbergs och Falkenbergs kommuner

För ombyggnad eller nyanläggning flerfamiljsfastighet,
skola, förskola, äldreboende eller annan verksamhet.

Senast uppdaterad september 2025

Avfallshantering inom Varbergs och Falkenbergs kommuner

I Varbergs och Falkenbergs kommuner ansvarar Vivab för att samla in mat- och restavfall, förpackningar och tidningar/returpapper.

Du som är fastighetsägare

Som fastighetsägare är du ansvarig för avfallshanteringen på din fastighet. Det innebär att:

- Du står för kostnaderna kopplade till avfallshämtning.
- Du är skyldig att känna till och följa gällande lagar och regler.
- Det ska finnas någon ansvarig för att ta fram och uppdatera rutiner och instruktioner för hur avfallet hanteras (enligt Miljöbalken 26 kap. 19 §).

Nya regler för insamling av förpackningar och returpapper/tidningar

Från 1 januari 2027 måste alla bostadsfastigheter ha fastighetsnära insamling för förpackningar (45 § förpackningsförordningen). Det innebär att du som fastighetsägare ska möjliggöra hämtning även av dessa avfallstyper. Har du redan full utsortering av förpackningar kan du få bidrag från Naturvårdsverket. Det kan du läsa om på www.vivab.se.

Ska du bygga nytt?

Planera för ett avfallsutrymme i god tid! Fundera på:

- om du ska ha ett miljöhus, var det ska placeras.
- om kärl, markbehållare, kvarn/tank eller kärlskåp passar bäst.
- om det finns möjlighet att koppla till ett automatiserat system i området.

För tillagningskök, skolor och liknande där mycket matavfall uppkommer, rekommenderas kvarn och matavfallstank.

Anvisningar för avfallsutrymme

När du planerar ditt miljöhus eller avfallsrum, gör det rymligt och flexibelt. Behovet kan förändras och det är enklare att skala upp än att bygga om. Följ dessa anvisningar för att hämtning ska kunna ske:

- Alla fraktioner (avfallstyper) ska kunna lämnas på samma plats.
- Se till att ha extra plats för fler kärl eller nya fraktioner
- Avståndet mellan kärnen ska vara minst 10 cm. Gångar mellan kärnen ska vara minst 1,5 meter.
- Kärlels draghandtag ska kunna nås från gången
- Dörröppning ska vara minst 1,2 meter bred. Dörren ska kunna ställas upp.
- Det ska vara enkelt att lämna avfallet. Placera rummet max 50 meter från närmaste bostad, gärna på väg till bilen.
- Rummet bör ha egen entré, ligga i markplan
- Se till att ha bra belysning (exempelvis rörelsedetektorer) och tydlig skyltning.

Exempel på avfallutrymme

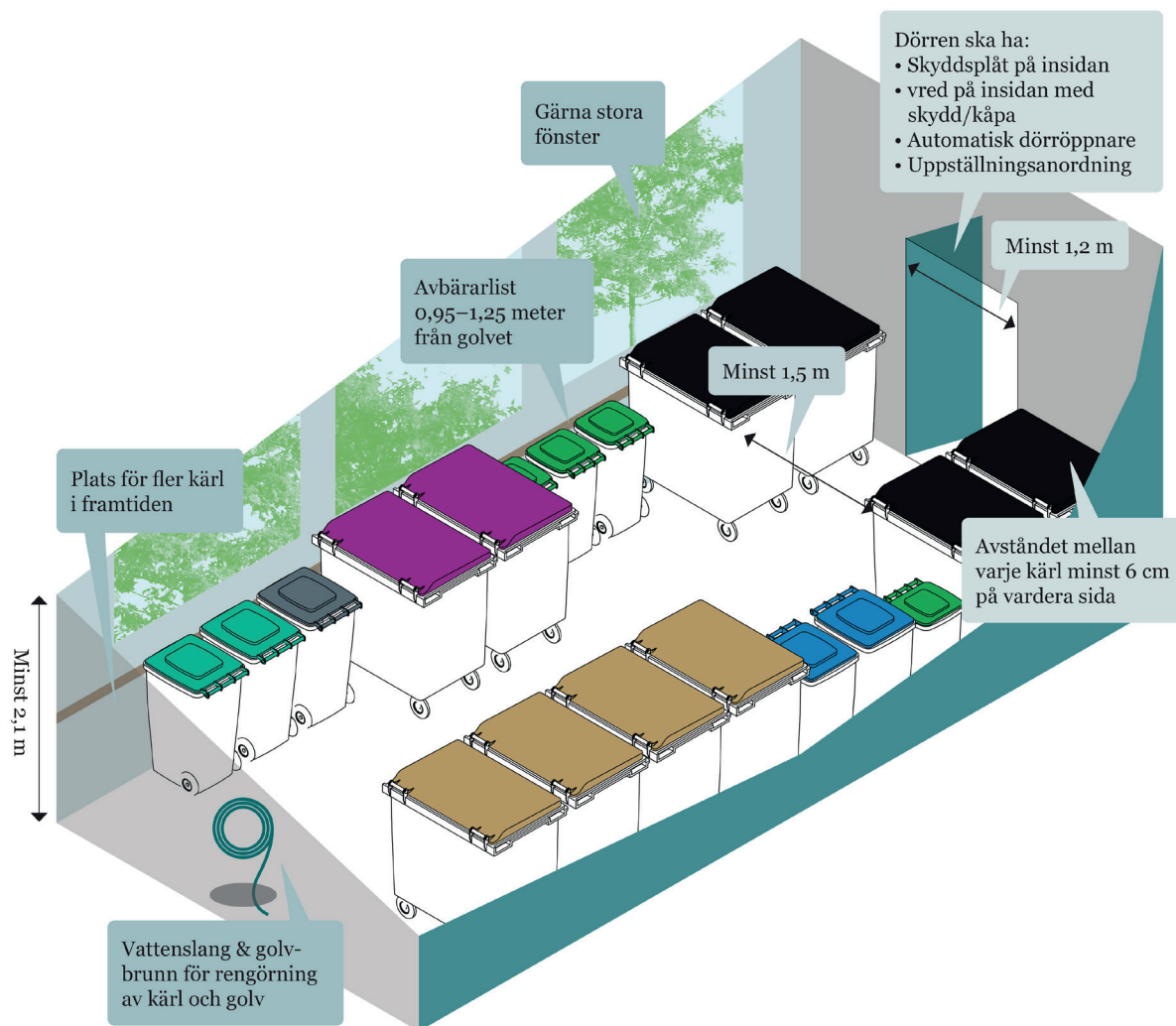

Bild: Avfall Sverige

Färgkod på kärl i exemlet ovan	
	Returpapper
	Pappersförpackningar
	Plastförpackningar
	Metallförpackningar
	Färgade glasförpackningar
	Ofärgade glasförpackningar
	Matavfall
	Restavfall

Hur många kärl behövs?

Det beror på typen av verksamhet eller hur många som bor i fastigheten.

Tänk på att:

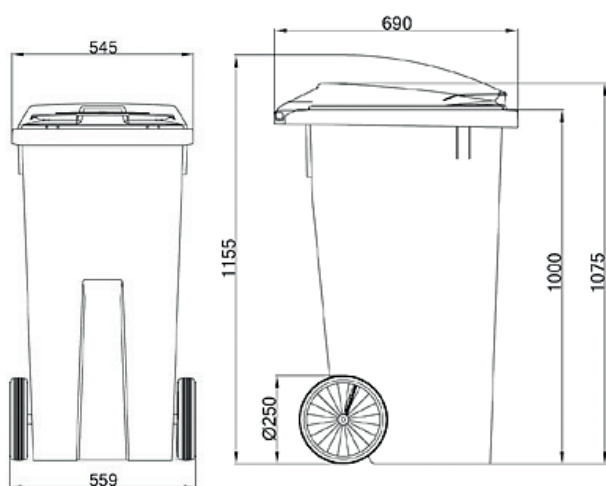
- du måste kunna sortera ut alla fraktioner enligt lag.
- endast restavfall får slängas i gröna kärl.

Hämtning av avfallet

Standard är hämtning var 14:e dag. Veckohämtning är bara tillåtet i centrumnära områden, men då krävs särskilda skäl. Förpackningar och tidningar/retupapper från flerfamiljsfastigheter hämtas idag av auktoriserad entreprenör, PreZero.

Antal liter per vecka	Lägenheter	Skola	Förskola	Vårdboende	Kontor
Fraktion	Liter/hushåll och vecka	Liter/elev och vecka	Liter/barn och vecka	Liter/boende och vecka	Liter/m ² och vecka
Matavfall	10,00	1,80	3,50	7,90	0,05
Brännbart avfall	50,00	9,70	18,00	143,00	0,41
Returpapper	5,00	0,70	1,00	2,60	0,07
Pappersförpackningar och wellpapp	50,00	6,40	9,20	32,50	0,15
Plastförpackningar	30,00	1,10	2,30	14,00	0,12
Metallförpackningar	2,00	0,30	1,10	2,00	0,02
Ofärgat glas	2,00	0,10	0,30	1,10	0,01
Färgat glas	2,00	0,10	0,20	0,80	0,02
Wellpapp när pappersförpackningar sorteras ut		4,50	6,50	22,70	0,10
Pappersförpackningar när wellpapp sorteras ut		1,90	2,80	9,70	0,00
Summa	151,00	26,60	44,90	236,30	0,95

Nyckeltalen för lägenheter avser blandade lägenhetsstorlekar och har hämtats från Avfall Sveriges Handbok för avfallsutrymmen.

Tänk på att:

- att planera in ett avstånd på 10 cm mellan kärnen
- för att kunna öppna kärnen helt behöver du lägga till kärlets djup (lockets mått)
- det kan förekomma andra storlekar på 190- och 370 liters kärl då vi tidigare haft en annan kärlleveratör.
- Matavfall samlas endast in i 140-liters kärl.

Kärlstorlekar	Volym A (höjd utan lock)	B (total höjd)	C (lockets djup)	D (lockets bredd)	E (bredd mellan hjul)
140 liter	1000 mm	1065 mm	550 mm	485 mm	430 mm
190 liter	1010 mm	1075 mm	725 mm	485 mm	430 mm
370 liter	1010 mm	1095 mm	850 mm	620 mm	530 mm
660 liter	1190 mm	1207 mm	774 mm	1265 mm	960 mm

Checklista vid nybyggnation av avfallsutrymmen

Transportväg/uppställningsplats: Kontrollera att mått och utformning stämmer med bygglovet. Vägen ska vara tillräckligt bred och i bra skick så att sopbilen kan köra där.

Gångväg: Vägen mellan avfallsutrymmet och platsen där avfallsbilen stannar ska vara plan och ha ett hårt underlag, som asfalt eller plattor. Den bör inte vara längre än 10 meter. Lutningen får inte vara brantare än 1:12 (1 meter på 12 meter väg)

Trösklar/kanter: Det får inte finnas trösklar eller nivåskillnader som hindrar att kärnen kan dras ut. Om det ändå finns, måste det finnas en ramp.

Dörr: Dörrarna till miljöhuset eller avfallrummet ska ha dörrstopp och vara minst 120 cm breda.

Belysning: Det bör finnas snabbtändande lampor. Ljusstyrkan ska vara minst 100 lux.

Nyckel/tagg/kod: Om nyckel, tagg eller kod behövs för att komma in, ska det lämnas till kommunens entreprenör i god tid före första hämtningen.

Placering av kärn: Sätt kärnen med draghandtaget utåt. Behöver du lock som är lätta att öppna, kan du beställa "lockilock" från Vivab.

Skyltning: Glöm inte att sätta upp tydliga skyltar. Underlag till skyltar finns på Avfall Sveriges webbplats sverigesorterar.se

Pågående byggnation: Om byggarbeten på platsen gör det svårt att hämta avfallet på ett säkert och smidigt sätt, kontakta Vivab i god tid. Då kan vi komma överens om en tillfällig plats för hämtning.

Anvisningar för markbehållare

Kontakta Vivab i god tid för att kontrollera att platsen fungerar för tömning. Annars riskerar du onödiga kostnader. Det finns många olika typer av behållare på marknaden. För att behållaren ska fungera med Vivabs insamlingssystem ska kriterierna som finns nedan uppfyllas

- Placera behållaren max sex meter från platsen där tömningsfordonet stannar. Vid tömning måste trafikregler följas. Fordonet är cirka 2,5 meter brett (4,2 meter med stödben), 10,5 meter långt och 4 meter högt.
- Behållaren lyfts cirka 6 meter upp, så det måste vara fritt ovanför. Inga lyktstolpar, träd eller annat som hindrar att den lyfts upp.
- Placera behållaren så att sopbilen inte behöver lyfta avfallet över bilar, gångvägar eller cykelbanor. Den ska kunna tömmas på ett säkert sätt utan risk för exempelvis gående eller cyklister.
- Det ska finnas minst en meter fritt runt varje behållare, så att vi kan tömma och byta innersäckar utan problem.
- Tömning tar tid, så se till att kranbilen inte hindrar annan trafik när den står still. Den ska kunna köra fram utan att backa. Ställ inte behållaren vid en utfart eller korsning, och se till att inga bilar står parkerade mellan bilen och behållaren. Det är du som fastighetsägare som ansvarar för kontakt med kommunen eller annan väghållare om det behövs skyltning.
- Sätt gärna restavfallsbehållaren före matavfallsbehållaren, så att det blir lättare att sortera rätt.
- Tänk också på lukt. Ställ inte behållaren för nära bostäder eller ventilation.
- Det finns flera olika sätt att lyfta upp markbehållare vid tömning. Vivab rekommenderar att använda en vanlig kranbil med enkrokssystem, även system som Kinshofer eller Mushroom kan godkännas.
- Om det behövs en annan typ av lyft än de Vivab godkänner, är det du som fastighetsägare som måste se till att Vivab får rätt utrustning. Då tillkommer även en extra kostnad per timme.
- När du bygger nytt bör du ha minst två markbehållare – en för matavfall och en för annat hushållsavfall. Matavfallsbehållaren ska rymma 0,8–1,5 kubikmeter, och den andra 3–5 kubikmeter. De ska tömmas varannan vecka, eller en gång i veckan i tätort.
- Den avgift Vivab tar ut är anpassad för hämtning med kranbil med en krok och för engångssäckar. En ny engångssäck sätts i vid varje tömning, det ingår i priset. Du hittar aktuella avgifter på www.vivab.info

Bygglov

Du kan behöva bygglov för markbehållare. Kolla med kommunens bygglovsavdelning.

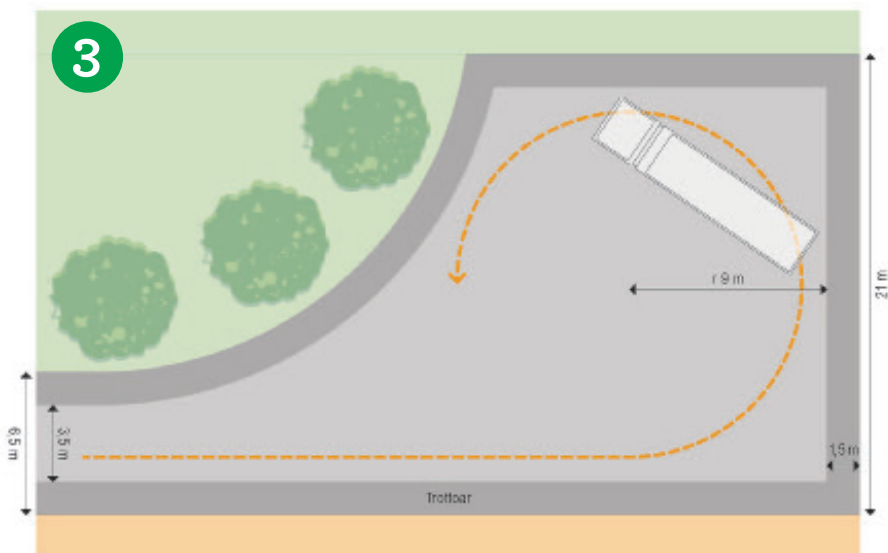
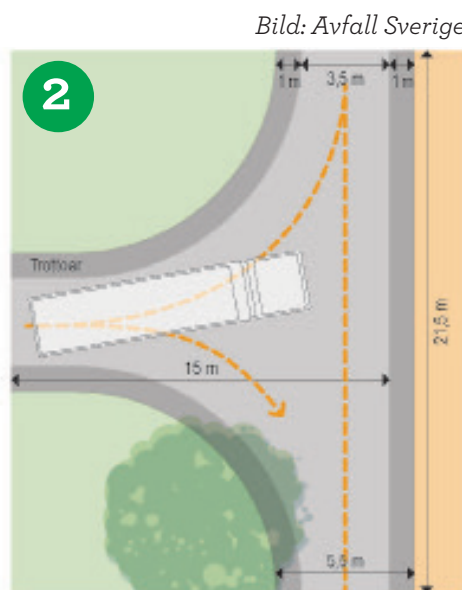
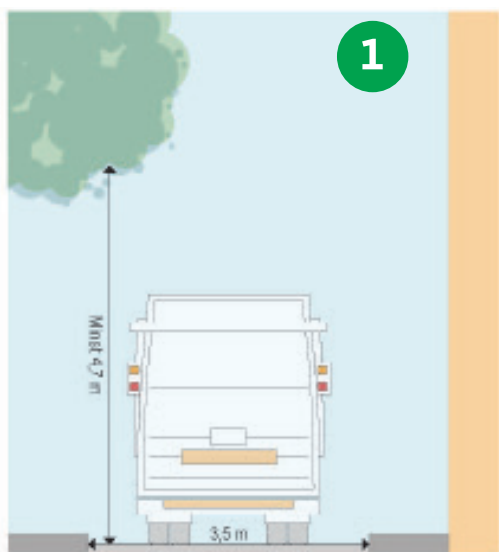
Underhåll och städning

Det är fastighetsägarens ansvar att hålla behållare hela, rena och regelbundet städade. Matavfallsbehållare ska kunna tömmas på lakvatten vid tömning.

Säker hämtning

- Avfallet ska kunna hämtas på ett säkert sätt, utan risk för trafikolyckor.
- Placera gärna avfallsutrymmet vid infarten eller i utkanten av bostadsområdet. Då slipper avfallsbilen köra in bland människor och bostäder.
- Avfallsbilen får inte backa vid hämtning. Det måste finnas en möjlighet att vända bilen, se bild 2 och 3.
- En normalstor avfallsbil är 8-10 meter lång och behöver en vändplats som är 18 meter i diameter, plus 1,5 meter fritt runtom. Alternativt kan det finnas en T-korsning där bilen kan vända, se bild 2 och 3.
- Vägen som avfallsbilen kör på måste vara minst 4 meter bred, se bild 1, 2 och 3.
- Sätt avfallsbehållare så nära avfallsbilens lastplats som möjligt. Undvik långa sträckor där kärnen måste dras. Vid nybyggen får dragvägen inte vara längre än 10 meter.
- Det får inte finnas några trösklar, trappor eller höjdskillnader på vägen mellan lastplatsen och avfallsutrymmet som hindrar dragning av kärnen. Ytan ska vara plan och ha ett hårt underlag.
- Kärnen ska stå vid körbar väg med handtagen utåt. Det får inte finnas lutningar eller trappor. Om det lutar, får det inte luta mer än 1:12 (1 meter på 12 meter väg)
- Om du har en container, placera den så att avfallsbilen kan köra rakt fram till den och dra eller lyfta den rakt ut. Tänk på att det ska vara god sikt och att containern måste få plats där den står.
- Det måste finnas plats för avfallsbilen så att den inte blockerar annan trafik när den hämtar avfallet.

Webbplatser att känna till

avfallsverige.se
naturvardsverket.se
sverigesorterar.se
boverket.se

